

FÖRENINGEN NORDENS **VERKSAMHET** **2018-2019**

VÅR FÖRENING HAR PÅ ETT FANTASTISKT SÄTT FIRAT SINA 100 ÅR

Det finns många höjdpunkter under året. Låt mig nämna några: vårt jubileumsseminarium i mars i Stockholm, vårt gemensamma firande med föreningarna Norden i Köpenhamn i april, vårt jubileumsseminarium i september med presentation av vår jubileumsskrift, "Meningen med föreningen".

Men frågan är om inte firandet i Strömstad och Svinesundsregionen i slutet av september ändå är den verkliga höjdpunkten. Det var Kungen själv som tog initiativ till detta evenemang. Han ville själv få reda på mer om det samarbete som pågår i Svinesundsregionen och besöka Sveriges enda marina nationalpark. Föreningen Norden i Uddevalla fick berätta om hur det allra första vänortsarbetet startade för 80 år sedan mellan Uddevalla och Thisted i Danmark. Lokalavdelningarna i Tanum/Strömstad och Halden berättade om det mycket framgångsrika samarbete som de har och har haft under många år.

Ett mycket bra exempel på hur traditionellt vänortsarbete kan utvecklas och behålla sin relevans under åren. I sitt hyllningstal till 100-åringen betonade Kungen föreningen Nordens ovärderliga insatser för att sprida kunskap, utveckla vänskapsband och underlätta samarbetet mellan de nordiska länderna.

Vi måste nu alla göra allt vi kan för att säkerställa den demokratiska utvecklingen i vår omvärld, hantera den förhöjda säkerhetspolitiska riskbild vi kan se utanför Nordens gränser och inte minst fortsätta vara föregångsländer i det globala miljöarbetet.

100-årsfirandet har varit fantastiskt men nu måste vi blicka framåt. Nästa år är det första året av de kommande 100 åren. Det blir startpunkten för vårt fortsatta arbete för Nordens framtid.

BERIT ANDNOR BYLUND
Förbundsordförande

Berit Andnor Bylund under jubileumsfirande på Nordens dag.

OM FÖRENINGEN NORDEN

Föreningen Norden grundades redan 1919 och är en partipolitiskt och religiöst obunden organisation, öppen för alla som vill engagera sig och jobba med nordiska frågor och nordiskt samarbete. Föreningen är ett förbund av enskilda personer samt organisationer, institutioner och företag som vill arbeta för föreningens syfte.

Föreningen Norden är en medlemorganisation med ungefär 10 000 enskilda medlemmar i Sveriges cirka 100 lokalavdelningar, 60 samverkande medlemmar och nästan 600 skol- och biblioteksmedlemmar.

Biblioteken är viktiga arenor för att sprida kunskap om Norden, men också för att skapa en känsla för språk, kultur och livet i Norden. En av de större aktiviteterna för föreningens biblioteksmedlemmar är den årliga litteraturveckan som senaste år samlat över 500

deltagande organisationer enbart i Sverige.

Antalet skolmedlemmar ökar för varje år och skolan är fortfarande en viktig plattform i arbetet med att inkludera Norden i den utbildningsverksamhet som finns, främst genom den digitala plattformen Norden i skolan som samlar över 17.000 lärare från hela Norden.

Genom Nordens tidning lyfter föreningen debatten om Norden och omvärlden. Tidningen bevakar ekonomi, politik och samhälle i den nordiska regionen sedan 1943.

Den nordiska folkhögskolan Biskops-Arnö bedriver i samverkan med oss kurser, yrkesutbildningar och konferenser med mera.

Genom projekt och uppdrag anpassas föreningens verksamhet utefter fullmäktiges beslut och eventuella samhällsförändringar.

MILSTOLPAR UNDER 2018-2019

- 2018 års fullmäktige väljer en ny strategi och får en delvis ny styrelse, med Berit Andnor Bylund som förbundsordförande.
- Utrikesdepartementet genomför en granskning av föreningen med flera positiva slutsatser i slutet av år 2018.
- I juni 2019 mottog föreningen Norden en fana från Kungen under nationaldagsfirandet på Skansen.
- Under våren 2019 visades en nordisk jubileumsshow i alla nordiska länder, en hyllning till jubileumsåret för föreningarna Norden i Sverige, Danmark och Norge.
- Den 23 mars firade över 50 lokalavdelningar Nordens dag med stora lokala arrangemang.
- Nordisk litteraturvecka slog rekord i Sverige med över 500 deltagande bibliotek, skolor och föreningar.

HUNDRA ÅR AV NORDISKT SAMARBETE

Föreningens förra år var fullt av firanden på nationell nivå. Tilldelningen av en fana på Skansen och jubileumsshowen Dejlige Norden, Kungens uppmärksammande och en specialbilaga i Nordens tidning för att nämna några. Skolor, bibliotek och samverkande firade och uppmärksammade jubileet med temadagar och seminarier.

2018 påbörjades ett omfattande arbete med att sammanställa föreningens arkiv. Resultatet blev flera texter om föreningens historia, en bildbank med över 1.500 foton, biografier av tidigare ordföranden och mycket mer. 2019 sammanställdes även 10 nordiska initiativ, som lyfter delar av det viktiga arbete som gjorts sedan grundandet 1919.

Det största firandet var såklart ute i landet, lokalt och regionalt. Med stöd från bla Utrikesdepartementet kunde vi stödja lokala arrangemang lite extra under 2019.

Föreningen Norden i Umeå firade genom ett samtal om feministisk utrikespolitik i Norden tillsammans med Utrikespolitiska föreningen. I en fullsatt hörsal på Umeå universitet samtalade Finlands fd president Tarja Halonen med Ann-Sofi Rönnbäck från Statsvetenskapliga institutionen. Halonen lyfte Nordens viktiga roll i det internationella hållbarhetsarbetet, där bland annat jämställdhetsarbete är en viktig beståndsdel och därför är det viktigt med feministisk utrikespolitik.

Föreningen Norden i Gävle firade den 30 mars i Spegelsalen i Stadshuset med nordiskt samarbete i fokus. Inledningstal av Anders Ljunggren, tidigare generalsekreterare i föreningen Norden, statssekreterare och ambassadör följt av medverkande från Gävle kommun, Lantmäteriverket, Nordjobb, Mellansvenska handelskammaren, Högskolan i Gävle med flera. Därefter fylldes kvällen med musikquiz, kaffe och tårta.

Ann Linde, utrikesminister
och tidigare ansvarig för
nordiska frågor, kommen-
terade i en intervju i jubil-
eumsbilagan till Nordens
tidning:

”Jag har mycket
positiva erfarenheter av
föreningens arbete och
att fylla 100 år är verkligen
något att gratulera till. Det
är verkligen ett år att se
fram emot och jag hoppas
att få träffa föreningen
Norden vid många
tillfällen under året.”

HUNDRA ÅR

I Falkenberg anordnades en hel Nordisk vecka under 9–26 maj 2019 som inleddes med Vesterhavsskolans Entertain under ledning av Christer Borg. Under veckan hade allmänheten fri entré till hela fem arrangemang. Exempelvis en föreläsning med Lene Rachel Andersen, där hon tog upp den

nordiska kulturella utvecklingen med temat "En europeisk historia om skönhet och frihet" och elever från Falkenbergs Kulturskola spelade instrumental musik från de nordiska länderna på stadsbiblioteket under onsdagskvällen. Biblioteken och Falkenbergs bokhandel lyfte också fram nordisk litteratur och

i kommunens lunchmeny i skolor och på äldreboenden som haft nordiskt inslag.

Föreningen Norden i Skåne, tillsammans med samtliga lokal avdelningar i distriktet, firade med ett gemensamt Gästabud i Dunkers bar & matsalar. Temat för kvällen var "Nordens framtid" och gästföreläsare är Jonas Kanje, chefredaktör för Helsingborgs Dagblad.

Samtal och debatt i Husqvarna, digital frågesport om Norden med 12 skolklasser i Varberg, familjedag i Fagersta, nordisk buffé och underhållning i Lerum, gästbud med nordenministern i Örebro, allsång i Umeå, utställning i Kungsbacka, Nordenbakelser på det lokala bageriet är bara några exempel anordnade av enagerade medlemmar runt om i landet. Listan på lokala firanden är lång.

Berit Hansen och Meta Flodén under nordiskt gästbud i Arvika.

PROJEKT OCH UPPDRAG

Föreningen Norden arbetar med uppdrag och projekt för att stärka verksamheten, främja ökat samarbete över gränserna och bidra till en samhällsutveckling som präglas av principerna bakom den nordiska samhällsmodellen.

Föreningen har sedan 10 år två uppdrag inom EU:s Östersjö-strategi. I PA Education har föreningen tillsammans med Hamburg underlättat lärande, erfarenhetsutbyte och samarbete över gränserna inom främst fyra områden; utbildning, forskning, anställningsbarhet och integration. I HA Capaccity har föreningen med Svenska Institutet och Union of the Baltic Cities underlättat arbetet över gränserna med finansieringsformer, kapacitets- och kompetensutveckling.

Föreningen har även drivit ett projekt för att utveckla metoder för implementeringen av Östersjöstrategin och stärka arbetet med unga som varken arbetar

eller studerar i Östersjöregionen. Projektet har byggt upp och stöttat en kunskapsplattform för gränsoverskridande lärande- och utvecklingsprocesser genom tematiska arbetsgrupper. Under 2019 har plattformen involverat över hundra yrkesverksamma som arbetar med målgruppen Östersjöregionen, samt deltagare från åtta medlemsländer och Norge.

Under 2019 sattes ett nytt projekt igång med syfte att tillsammans med skolor hitta en metod för hälsofrämjande arbete med unga ur ett nordiskt perspektiv. Skolor från flera delar av landet kommer delta under en treårsperiod.

Ytterligare ett projekt med fokus på skola är 100 till 100. Ett projekt med stöd av Kulturfonden för Sverige Finland med syfte att kartlägga och granska läro- kursplaner kring undervisning om Norden. Inom projektet gjordes även en granskning och ett uttalande kring en läroplansrevision.

Håkan Printz, enhetschef, Navigatorcentrum Östersund kommun under workshop i projektet Integrate NEETs.

"Föreningarna Nordens uppgift sedan 100 år tillbaka är att sprida kunskap om den nordiska gemenskapen, bilda opinion och påverka beslutsfattare. Ingenting tyder på att den uppgiften blir överflödigt i framtiden."

Henrik Wilén, generaldirektör
Föreningarna Nordens Förbund

FÖRENINGARNA NORDENS FÖRBUND

Föreningarna Nordens Förbund (FNF) ansvarar för samarbetet mellan föreningarna Norden i de fem nordiska länderna samt på Färöarna, Grönland och Åland. Förbundet bedriver tre projekt, Nordjobb, Norden i skolan och Nordisk litteraturveckan samt har en viktig roll i att bilda opinion i Norden.

Nordjobb förmedlar sommarjobb, bostad och kultur- och fritidsprogram i hela Norden till ungdomar mellan 18 och 30 år. Under de senaste två åren har Färöarna, Grönland och Island blivit mer populära bland nordjobbare.

Nordiska litteraturveckan är ett högläsningsevenemang då den samma nordiska litteratur relaterad

till ett valt tema läses upp samtidigt i hela Norden och i andra delar av världen. Under jubileumsåret var temat "Fest i Norden" och året innan "Hjältar i Norden".

Norden i Skolan är en gratis undervisningsplattform som ger lärare och elever i alla nordiska länder unika möjligheter att arbeta med flera ämnesområden i ett nordiskt perspektiv. Plattformen har under de senaste åren utvecklat flera nya verksamhetsdelar och består idag av bland annat digitala vänklasser och nordisk skolchatt.

Utöver dessa projekt har FNF skrivit flera debattartiklar under åren som gått. Ämnen som lyfts specifikt är utbildning, arbetsmarknad och gränshinder.

Birgitta Englin, vice ordförande i förbundsstyrelsen under Norden - More than Scandinavia.

MEDLEMMAR, STYRELSE & KANSLI

Föreningen Norden är en medlemorganisation med 102 lokalavdelningar bestående av 10.932 enskilda medlemmar tillsammans under 2019. Utöver dessa består föreningen av:

46 samverkande medlemmar
288 skolmedlemmar
126 biblioteksmedlemmar.

Förbundsstyrelsen har bestått av ordförande Berit Andnor Bylynd, Göteborg och vice ordförande Birgitta Englin, Stockholm tillsammans med Cristina Husmark Pehrsson från Landskrona, Christian Persson, Uddevalla Fredrik Jacobsen, Malmö, José Perez Johansson, Stockholm Eivor Olofsson, Haparanda och Åsa Torstensson, Norra Bohuslän. Mats Lundborg från Biskops Arnö och Julia Brink från föreningen Nordens kansli har varit adjungerade.

Valberedningen har under åren bestått av Karin Söderberg som ordförande från Blekinge distrikt och Christina Ericsson som vice ordförande från Sörmlands distrikt tillsammans med Marit Lamberg, sekreterare, Norrbottens distrikt, Per-Olof Widell, Upplands distrikt Ingvar Ekbrand, Älvsborgs distrikt Lene Andreassen, resurslistan.

Revisor har varit BDO Mälardalen, samt två förtroendevalda revisorer, Lennart Prytz som ordinarie och Carsten Jensen som ersättare.

Kansliet har under 2018-2019 letts av generalsekreterare Bo Andersson i Stockholm.

Läs mer på norden.se

FÖRENINGEN
NORDEN